

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

**Administration According to the Good Governance Principles
of Nong Bua Subdistrict Administrative Organization
Muang District, Nong Bua Lamphu Province**

พิชัยรัฐ หมื่นด้วง และ นัสพงษ์ กลิ่นจำปา

วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

Pichairat Muenduang and Natsaphong Klinchampa

Pitchayabundit College, Thailand

Corresponding Author, Email: nuspong.ggg@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือประชากรผู้ที่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1973 : 125) ได้จำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ T-test และ F-test สำหรับการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D.= 0.59) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.87) รองลงมาคือด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 0.83) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.35$, S.D.= 0.91)

การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวมพบว่า อาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

* วันที่รับบทความ: 19 มิถุนายน 2564; วันที่แก้ไขบทความ 25 กรกฎาคม 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 26 กรกฎาคม 2564

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ได้แก่ การณรงค์และสนับสนุนให้ใช้หลักคุณธรรมเพื่อการบริหารจัดการและปฏิบัติงานที่ดี โดยการจัดอบรมปฏิบัติสร้างจิตสำนึกในสำนักงานและชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ให้มากขึ้นอีก เพื่อจะได้ช่วยให้เกิดความเข้มแข็งขึ้นบริบทของคุณธรรมในสังคมปัจจุบัน

คำสำคัญ : การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล; องค์การบริหารส่วนตำบล; ประสิทธิภาพ

Abstracts

The main objectives of this research were to study the good governance of Nong Bua Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Nong Bua Lamphu Province. The sample group used in this research was the population living in Nong Bua Subdistrict Administrative Organization. Using the formula of Taro Yamane (Ymane. 1973: 125), 375 people were obtained. Statistics used in data analysis are descriptive statistics, i.e. number, percentage, mean, and standard deviation for the general data of the sample. The inferential statistics were T-test and F-test for comparing the administration according to the good governance of Nong Bua Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Nong Bua Lamphu Province. classified by gender, age, educational level and occupation.

The results of the findings were as follows :

Administration according to the principles of good governance of Nong Bua Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Nong Bua Lamphu Province Overall, it was at a high level ($\bar{X} = 3.71$, $SD = 0.59$) and when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest mean was the responsibility principle ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.87$), followed by the participation principle. ($\bar{X} = 3.87$, $SD = 0.83$) and the aspect with the least mean was the transparency principle ($\bar{X} = 3.35$, $SD = 0.91$).

Comparison of administration according to good governance of Nong Bua Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Nong Bua Lamphu Province classified by gender, age, educational level and occupation. The occupations were significantly different at the 0.05 level. In terms of sex, age, and education level. no different.

Recommendations on the management approach according to the good governance of Nong Bua Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Nong Bua Lamphu Province, namely, campaigning and encouraging the use of moral principles for good management and performance. by organizing training to create awareness in the office and community in Nong Bua Subdistrict Administrative Organization give more in order to help strengthen the context of morality in today's society.

Keywords : Administration According to the Principles of Good Governance, Sub-District Administrative Organization, Efficiency

บทนำ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการปรับปรุงระบบบริหารราชการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้การบริหารราชการแนวทางใหม่ต้องมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแผนการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถประเมินการปฏิบัติงานในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน มีการอบการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติราชการ จึงเป็นที่มาของการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารและการปฏิบัติราชการของส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ยังได้กำหนดในมาตรา 52 ระบุว่า ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหลักเกณฑ์การบริการกิจการบ้านเมือง ที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชนที่สอดคล้องกับบทบัญญัติ ในหมวด 5 และหมวด 7 และให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยดูแลและให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการจัดทำหลักเกณฑ์การบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี เนื่องจากกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นได้ให้อำนาจอิสระในการบริการงานแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ จึงไม่สามารถนำ พระราชกฤษฎีกานี้ไปบังคับใช้ได้ทันที ดังนั้น พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 จึงกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแลองค์กรเหล่านั้น ตามกฎหมายมีหน้าที่กำหนดแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ต่อมา พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2562 กำหนดให้ส่วนราชการปรับปรุงการจัดทำ แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนและการติดต่อประสานงานระหว่าง ส่วนราชการด้วยกันต้องกระทำโดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลกลางเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่มีความสำคัญยิ่งในการบริหารงานพัฒนาในระดับตำบล เป็นองค์กรที่ได้รับการคาดหวังว่าจะเป็นหลักหรือเป็นแกนนำที่สำคัญในการพัฒนาที่จะแก้ไขปัญหาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในระดับตำบล ตลอดจนกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่ได้ตื่นตัวและร่วมกิจกรรมพัฒนาในด้านต่างๆ แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าความสามารถในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามนโยบายรัฐบาลที่มุ่งหวังให้ตำบลเป็นองค์กรดำเนินงานพัฒนางานในท้องถิ่นนั้น ประสบผลสำเร็จแตกต่างกันออกไป โดยยึดหลักธรรมาภิบาล คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลัก

ความคุ้มค่า และหลักการมีส่วนร่วม เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่าถ้าระบบการบริหารมีความยุติธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน นอกจากจะทำให้ตำบล มีบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วมและเกิดประสิทธิภาพ ยังสร้างความน่าเชื่อถือให้กับองค์กรสามารถ นำไปสู่ความโปร่งใสในองค์การบริหารส่วนตำบลและลดการทุจริตซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังที่ผ่านมาลงได้

จากวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ได้ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคม ดังที่ทราบกันทั่วไปแล้วว่าสาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดขึ้นจากความบกพร่อง ความอ่อนแอและหย่อนประสิทธิภาพ ของกลไก ด้านการบริหารจัดการในระดับชาติ และระดับองค์กรของภาครัฐรวมไปถึงการทุจริตและการกระทำผิด จริยธรรมในวิชาชีพ (สำนักความต่างประเทศ สป,2553 : ออนไลน์) ประกอบด้วย. การขาดกลไกและกฎเกณฑ์ ที่ดีพอในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม ขณะที่กลไกที่มีอยู่บกพร่องไม่สามารถเตือนภัยที่เคลื่อนตัวเข้า มากระทบระบบเศรษฐกิจและการเงินอย่างรวดเร็วได้รวมทั้งเมื่อถูกกระทบแล้วยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนกลไก และฟันเฟืองการบริหารงานของภาครัฐให้ทันต่อสถานการณ์ได้ ความอ่อนด้อยและถดถอยของกลุ่มข้าราชการ นักวิชาการ คนกลุ่มนี้ต้องมีบทบาทสำคัญในการศึกษา ค้นคว้า เสนอแนะนโยบายและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่จำเป็นในการบริหารประเทศ ระบบการตัดสินใจและการบริหารจัดการของภาครัฐ มีลักษณะที่ขาดความ โปร่งใสบริสุทธิ์และยุติธรรมส่งผลให้ตัวระบบเองไม่มีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสหรือช่องทางให้ เกิดความฉ้อฉลผิดจริยธรรมในวิชาชีพขึ้นได้ ประชาชนขาดข้อมูลข่าวสาร ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สถานการณ์บ้านเมืองอย่างชัดเจน จึงทำให้ไม่มีโอกาสในการร่วมตัดสินใจและร่วมแก้ไขปัญหา และปัญหาการ ทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐ ซึ่งเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและมีการร่วมกันกระทำทุจริตอย่างเป็นกระบวนการ

การสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือ ธรรมาภิบาล ให้เกิดขึ้นในองค์กรปกครอง ส่วน ท้องถิ่น ก็คือบริหารกิจการสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนผู้รับบริการ องค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่นแต่ละแห่งจะยังคงให้มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีเป็นหลักปฏิบัติ ซึ่งส่งผลต่อ การสร้างภาพลักษณ์ อันดีงามขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง จนทำให้ประชาชนมีความยอมรับนับ ถือ และสามารถเชื่อมั่นได้ว่า ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาทำหน้าที่บริหารท้องถิ่น มีความตั้งใจเข้ามา บริหารงานเพื่อประโยชน์สุขของ ประชาชนอย่างแท้จริง ไม่ใช่เข้ามาเพื่อตักตวงผลประโยชน์เพื่อตนเอง และพวกพ้อง

การสร้างธรรมาภิบาล คือ การสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารงานตาม หลักธรร มาภิบาล เช่น หลักความโปร่งใสและหลักการมีส่วนร่วม เป็นต้น นอกจากนั้นองค์ประกอบอีก อย่างหนึ่งที่สำคัญคือระบบการควบคุมภายในที่ดี มีการวางระบบไว้อย่างประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และ เป็นหน้าที่ ของผู้บริหารที่จะต้องพิจารณาดำเนินการเสริมสร้างระบบที่ดี สร้างสภาพแวดล้อม ภายในที่ดี และพัฒนา บุคลากรให้มีคุณธรรม จริยธรรมอย่างแท้จริง เสริมสร้างและพัฒนาทักษะ อย่างเพียงพอในการปฏิบัติงานให้แก่ พนักงาน เช่น การสนับสนุนในการฝึกอบรมให้มีความรู้ความ เข้าใจและความซ านาญในงานที่จะต้อง ปฏิบัติ อย่างถูกต้อง การกำหนดวัตถุประสงค์ของการควบคุม ภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรใช้ แบบ

ผสมผสาน คือ เน้นทั้งการบริหารที่มีความ โปร่งใส การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนผู้รับบริการมากที่สุด

จากสาเหตุดังกล่าว หากไม่ได้รับการจัดการแก้ไขและป้องกันโดยเร่งด่วนแล้ว โอกาสการ พ้นตัวจากวิกฤติเศรษฐกิจของไทยอาจต้องใช้เวลานานกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้น การแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืน ก็คือ การ จัดสาเหตุของปัญหาดังกล่าวข้างต้น แนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้รับความสนใจ อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะองค์การภาครัฐได้ให้ความสำคัญและนำแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้กับ การบริหาร องค์การหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เกี่ยวข้องกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ สู่ประชาชน โดยมุ่งให้เกิดความเป็นอิสระในการบริหารงาน การลดการควบคุมให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตาม เป้าหมาย สถาบันที่ทำหน้าที่บริหารงานภาครัฐ นอกจากจะต้องกำหนดบทบาทของตนอย่างชัดเจนแล้ว ต้องมี ความพร้อมที่จะถูกตรวจสอบต่อแนวทางการใช้อำนาจในการดำเนินงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู คือหน่วยการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคลและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ ปัจจุบันแบ่ง ส่วนราชการออกเป็น 4 กอง คือ 1) สำนักปลัด มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการ สารบรรณ การ จัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำร่างข้อบังคับ การจัดทำทะเบียนต่างๆ ดำเนินตามนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รับผิดชอบ การปกครองบังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและพนักงานจ้างทั้งหมด การบริหารงานบุคคล 2) กองคลัง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการจ่าย การรับ การนำส่งเงิน การเก็บ รักษาเงินและเอกสารทางการเงิน งานจัดเก็บภาษี และการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง และงานอื่นที่ได้รับ มอบหมาย 3) กองช่าง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ การออกแบบการก่อสร้าง งานซ่อมบำรุงและงาน อื่นที่ได้รับมอบหมาย และ 4) กองการศึกษา มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา การจัดการ ศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก งานพัฒนาชุมชน งานพิทักษ์สิทธิเด็กและสตรี ส่งเสริมอาชีพงานพัฒนาสตรีและ เยาวชน งานสนับสนุนกิจกรรมของเด็กและผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ทำให้เจ้าหน้าที่ในกองต่างๆ ใน หน่วยงานต้องปฏิบัติงานใกล้ชิดกับประชาชนอย่างมาก

ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่ามีปัญหาในการทำงานมีการร้องเรียน ร้องทุกข์ ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และ คณะผู้บริหารในกรณีต่างๆ เช่น การกีดกันการเสนอราคา การจัดสรรงบประมาณในการจัดทำโครงการ ความไม่เป็นธรรมในการรับบริการเรื่องต่างๆ เป็นต้น จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อ นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผนพัฒนาบุคลากรและการกำหนดนโยบายการบริหารงานใน ด้านต่างๆ ภายในองค์กรให้มีความสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ,อายุ,ระดับการศึกษา,อาชีพ)
3. เพื่อเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรทั้งหมดในการศึกษครั้งนี้ คือประชาชนที่มีอายุ 18 ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 4,236 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู,2563 : 23-27)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ประชาชนที่อาศัย อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน ตัวอย่าง อ้างอิงจากสูตรของการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษครั้งนี้ เท่ากับร้อยละ 95 ซึ่ง หมายความว่า ยอมให้มีความคลาดเคลื่อนจากกลุ่มตัวอย่าง (Sampling Error) ร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบปลายปิดที่สร้างขึ้นมาจากการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุม หัวข้อที่ต้องการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยใช้แนวของ Likert ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดแบบหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choices Questions) และเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว (Best Answer) จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวนทั้งหมด 6 ด้าน

ส่วนที่ 3 คำถามปลายเปิดข้อเสนอแนะการพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีข้อคำถามจำนวนทั้งหมด 6 ด้าน

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย เพื่อรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีวิธีการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยกำหนดนิยามและเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัยหรือไม่ จากนั้นนำไปให้ อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ (Content Validity) ประกอบด้วย

1. ดร.ชาญยุทธ หาญชนะ ตำแหน่ง อธิการบดีวิทยาลัยพิษณุบัณฑิต

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.โกศล สอดส่อง ตำแหน่ง รองคณบดีคณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต

3. นายไมตรี ฤทธิมหา ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด (Index of item objective congruence : IOC) เกณฑ์ที่กำหนดคือ 0.60 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถามไป ตรวจสอบและแก้ไข เพื่อความถูกต้องของเนื้อหาและความชัดเจนของภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้เครื่องมือ (Try – out) กับ ประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหัวนา อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อหาอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item – total correlation) เกณฑ์ที่กำหนดคือ 0.20 ขึ้นไป

6. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ใช้ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด 2553 : 72 - 103) ได้ค่าเท่ากับ 0.826

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยมีวิธีการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน ตามตารางที่ 5 จำนวน 375 คน

2. บันทึกข้อมูลเอกสารและข้อมูลแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษา

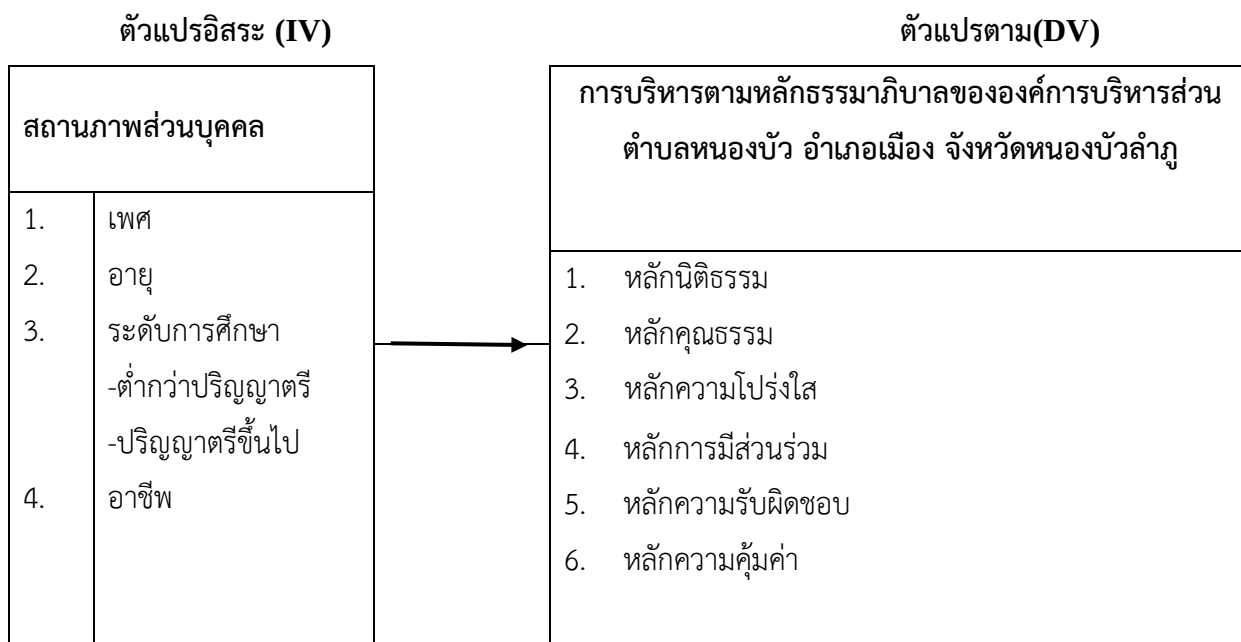
การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยเชิงสังคมศาสตร์โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, และอาชีพ
2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

3. วิเคราะห์สมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, และอาชีพ การทดสอบสมมติฐานใช้ค่าสถิติ (t - test) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศและการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลของตำบล และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ($One - way ANOVA$) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาลและพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 คือ หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้นำมากำหนดเป็นกรอบการวิจัย การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 6 หลัก ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 55.47 และเป็นเพศหญิง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 44.53 มีอายุอยู่ระหว่าง 32-45 ปี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 43.47 และช่วงอายุที่มีค่าน้อยที่สุดคือ มากกว่า 60 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 328 คน คิดเป็นร้อยละ 87.47 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 65.33 และน้อยที่สุด คือผู้บริหารเทศบาล จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.33

ตารางที่ 1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวม

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.78	0.74	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.51	0.79	มาก
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.35	0.91	ปานกลาง
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.87	0.83	มาก

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.91	0.87	มาก
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.82	0.90	มาก
รวม	3.71	0.59	มาก

2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D.= 0.59) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.87) รองลงมาคือด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 0.83) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.35$, S.D.= 0.91) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D.= 0.93) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5. การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.88) รองลงมาคือ ข้อ 4. มีการปรับปรุงกฎระเบียบให้เหมาะสมกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= 0.90) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 3. การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความชัดเจนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ ($\bar{X} = 3.63$, S.D.= 0.97)

2.2 ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D.= 0.79) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 9. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในศีลธรรม และจริยธรรม ($\bar{X} = 3.74$, S.D.= 0.88) รองลงมาคือ ข้อ 6. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมบนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 3.67$, S.D.= 0.93) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 8. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงานโดยยึดหลักความถูกต้อง เป็นธรรมและเสมอภาค ($\bar{X} = 2.96$, S.D.= 1.27)

2.3 ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, S.D.= 0.91) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 11. องค์การบริหารส่วนตำบล มีการสรุป / เปิดเผยการบริหารงานของเทศบาลต่อสาธารณะ เช่น ประชาสัมพันธ์/เปิดเผยการให้ประชาชนรับทราบ ($\bar{X} = 3.54$, S.D.= 0.89) รองลงมาคือ ข้อ 15. ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชนมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ($\bar{X} = 3.48$, S.D.= 1.01) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 13. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีความโปร่งใสในการพิจารณาความดีความชอบ ค่าตอบแทนพิเศษ ให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานอย่างสมเหตุสมผล ($\bar{X} = 3.06$, S.D.= 1.13)

2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 0.83) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 20. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามารับฟังการประชุมสภา เพื่อกำหนดนโยบาย, การออกระเบียบ, ข้อบังคับของเทศบาล ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 1.04) รองลงมาคือ ข้อ 19. องค์การบริหารส่วนตำบล มีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหา และความต้องการของประชาชน ($\bar{X} =$

4.05, S.D.= 1.02) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 16. องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน ($\bar{X} = 3.42$, S.D.= 1.05)

2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.87) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 24. การให้บริการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ด้วยความรับผิดชอบต่อสนองความต้องการของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 1.00) รองลงมาคือ ข้อ 25. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= 1.02) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 23. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.80$, S.D.= 1.14)

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D.= 0.90) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 30. มีการรณรงค์ให้ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและยึดแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.89$, S.D.= 1.09) รองลงมาคือ ข้อ 26. ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลมีนโยบายการประหยัดรายจ่ายในด้านต่าง ๆ และมีการจัดสรรการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 1.04) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 28. บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายและมีอัตรากำลังที่มีจำนวนเหมาะสมกับปริมาณงาน ($\bar{X} = 3.74$, S.D.= 1.14)

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวมพบว่า อาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักความรับผิดชอบและด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ส่วนด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษา โดยภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ได้แก่

4.1 บุคลากรในเทศบาลควรมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่ออำนาจหน้าที่ของตนเอง ใส่ใจในหน้าที่อย่างเต็มที่ เสียสละเวลา เสริมสร้างความรู้ให้มากขึ้นใส่ใจดูแลประชาชนเสมือนกับญาติตัวเองอยู่เสมอ ให้ความห่วงใยกับทุกบริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ดูแลให้ความสะดวกและพร้อมอยู่เสมอ ทั้งโครงสร้างพื้นฐาน สุขภาพ และสาธารณูปโภคต่าง ๆ

4.2 มีการณรงค์และสนับสนุนให้ใช้หลักคุณธรรมเพื่อการบริหารจัดการและปฏิบัติงานที่ดี โดยการจัดอบรมปฏิบัติสร้างจิตสำนึกในสำนักงานและชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวให้มากขึ้นอีก เพื่อจะได้ช่วยทำให้เกิดความเข้มแข็งขึ้นบริบทของคุณธรรมในสังคมปัจจุบัน

4.3 ในการจัดซื้อ จัดจ้างในแต่ละครั้งของทางองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ถ้าประชาชนท่านใดมีความสงสัยก็สามารถสอบถามและร่วมตรวจสอบรายละเอียดในแต่ละอย่างได้

4.4 เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย และการใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว มีการจัดเวทีสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

4.5 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ควรปลูกฝังจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจต่อปัญหาสาธารณะ มีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและกล้าที่จะยอมรับผลการกระทำของตน

4.6 กำหนดนโยบายจัดสรรงบประมาณพัฒนาให้ครอบคลุมทุกด้าน มากขึ้น โดยเฉพาะโครงการที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง ควรมีการต่อรองราคาที่ดีกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ได้ให้ลดได้น้อยที่สุด ซึ่งจะทำให้มีงบประมาณเหลือและสามารถนำไปดำเนินโครงการอื่น ๆ เพิ่มขึ้นได้อีก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน

อภิปรายผลการวิจัย

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D.= 0.59) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.87) รองลงมาคือด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 0.83) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.35$, S.D.= 0.91) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอรทัย ทวีระวงษ์ (2557 : 45) วิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ด้านหลักประสิทธิผล เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับคือ การบริหารจัดการองค์กรมีการกำหนดเป้าหมายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่เป็นไปตามลักษณะเฉพาะของหน่วยงาน โดยมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติ และเกิดผลสัมฤทธิ์ได้ รองลงมาคือ องค์กรมีการถ่ายทอดยุทธศาสตร์และเป้าหมายขององค์กรให้บุคลากรทราบ และองค์กรมีการติดตาม และประเมินผลเพื่อปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติ ตามลำดับ จากผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี ประสมศรี, มณฑา ชาวโพธิ์ และวรวิสรารูปสวย (2555 : 94) ได้ศึกษาเรื่อง ธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการน้ำชลประทานในมุมมองของผู้รับบริการ ได้อ้างถึง สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ให้ความหมาย ด้านประสิทธิผล หมายถึง ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ โดยปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทาง ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบที่เป็นมาตรฐาน รวมถึง มีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ด้านหลักประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคือ องค์กรใช้เทคนิค เทคโนโลยี กระบวนการที่ก่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับหน่วยงาน รองลงมาคือองค์กรมีการลดขั้นตอนการ

ปฏิบัติให้สั้นหรือเบ็ดเสร็จในขั้นตอนเดียว เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และประหยัดทรัพยากร และองค์กรมีการบริหารโดยการกำหนดบุคลากรที่เหมาะสมกับภาระงานของหน่วยงานซึ่งมีการบริหารทรัพยากร ต้นทุนและงบประมาณเหมาะสมกับองค์กร ด้านหลักการตอบสนอง เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับคือ องค์กรมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน องค์กรมีการจัดทำกระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบและขั้นตอนที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และมีการประกาศให้ทราบทั่วทั้งองค์กร และองค์กรมีการให้บริการแก่ประชาชนด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว เช่น การชำระภาษี การขออนุญาตต่าง ๆ ด้านหลักการรับผิดชอบ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคือ องค์กรมีการเอาใจใส่ต่อปัญหาชุมชน จัดให้มีการบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพเป็นธรรมและทั่วถึง รองลงมาคือ องค์กรมีการบริหารทรัพยากรบุคคลภาระงานและงบประมาณตามความรับผิดชอบโดยยึดการมีส่วนร่วมเป็นหลัก และเจ้าหน้าที่ขององค์กรมีความรับผิดชอบต่อการ ปฏิบัติงานใส่ใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะแก้ไข ตามลำดับ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวมพบว่า อาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

1.1 มีมาตรการขั้นเด็ดขาด เช่น แจ้งความดำเนินคดีตามกฎหมายหากพบการกระทำทุจริตของบุคคลดังกล่าว ในการจัดทำโครงการในแต่ละโครงการของทางขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

1.2 ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานต่าง ๆ อีกทั้งยังได้เข้ามาตรวจสอบกำกับดูแลการบริหารงานได้

1.3 ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวได้

1.4 การใช้จ่ายเงินงบประมาณในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทำอย่างประหยัด ให้ความสำคัญในการจัดทำโครงการที่ใช้จ่ายงบประมาณในลักษณะที่ตอบสนองความต้องการแก้ไขปัญหาของประชาชนอย่างแท้จริง ไม่ตั้งงบประมาณในลักษณะฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็นต่อการปฏิบัติราชการ

1.5 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ ที่ประชาชนควรรู้ เช่น ข้อบังคับต่าง ๆ และการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเปิดเผย ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ง่าย

1.6 รณรงค์และสนับสนุนให้ใช้หลักคุณธรรมเพื่อการบริหารจัดการและปฏิบัติงานที่ดี โดยการจัดอบรมปฏิบัติสร้างจิตสำนึกในสำนักงานและชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ให้มากขึ้นอีก เพื่อจะได้ช่วยให้เกิดความเข้มแข็งขึ้นบริบทของคุณธรรมในสังคมปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำผลวิจัยที่ได้ ไปพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กัลยาณีประสมศรี และคณะ. (2555). ธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการน้ำชลประทานในมุมมองของผู้รับบริการ. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มงานวิเคราะห์นโยบาย กองแผนงานกรมชลประทาน.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. (2553). การศึกษา : การสร้างประชาคมอาเซียน 2558. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ

27 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา: <http://www.bic.moe.go.th/th/images/stories/book/other/ASEAN/ed->

อรทัย ทวีระวงษ์. (2557). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี*. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู. (2563). *ข้อมูลทั่วไปด้านจำนวนประชากรของ : อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู*.

Yamane. (1967). *Taro Statistic: An Introductory Analysis*. New York: Harper & row.